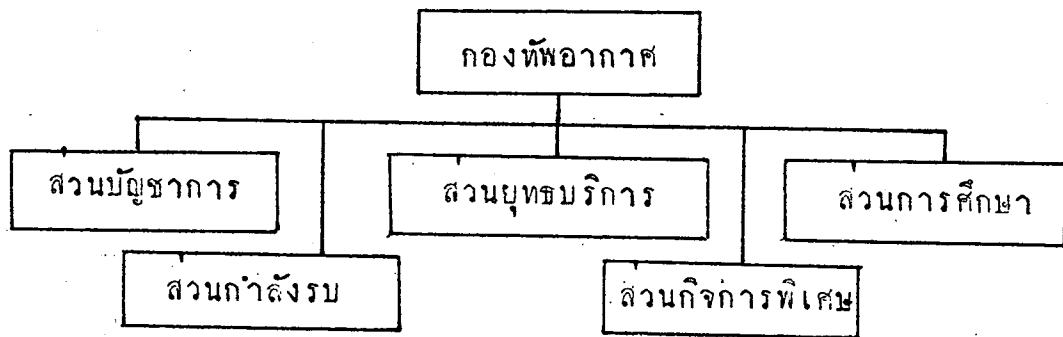

บทที่ 3

ลักษณะทั่วไปของประชากร เป้าหมาย

ในบทนี้จะกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมายในเรื่องเกี่ยวกับเพศ อายุ ชั้นยศ เหล่า และระดับการศึกษา แต่ก่อนที่จะกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของประชากรเป้าหมาย ผู้วิจัยจะแนะนำให้อธิบายเกี่ยวกับภารกิจของการของกองทัพอากาศ และการติดต่อสื่อสารภายในกองทัพอากาศ เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับกองทัพอากาศมากขึ้น

ภารกิจของการของกองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีการจัดองค์การเป็น 4 ส่วน ใดแก

ส่วนบัญชาการ เป็นส่วนที่เป็นศูนย์กลางของการบังคับบัญชาหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพอากาศ ประกอบไปด้วยผู้บังคับบัญชาระดับสูงและหน่วยต่าง ๆ อีก 8 หน่วย ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกองทัพอากาศ
2. กรมสารบรรณทหารอากาศ
3. กรมกำลังพลทหารอากาศ
4. กรมช่างทหารอากาศ
5. กรมยุทธการทหารอากาศ
6. กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ
7. สำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ
8. กรมจเรทหารอากาศ

ส่วนกำลังรบ เป็นส่วนที่มีภารกิจในการใช้กำลังทางอากาศเป็นหลัก และมีกำลังภาคพื้นให้การสนับสนุน ประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ 13 หน่วย ดังนี้

1. กองบิน 1
2. กองบิน 2
3. กองบิน 4
4. กองบิน 6
5. กองบิน 21
6. กองบิน 23
7. กองบิน 41
8. กองบิน 46
9. กองบิน 53
10. กองบิน 56
11. กองบิน 71
12. กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ
13. กรมอากาศโยธิน

ส่วนยุทธบริการ เป็นส่วนที่ให้การสนับสนุนหน่วยกำลังรบ ในด้านอาวุธ ยุทโธปกรณ์ การสื่อสาร การขนส่ง การบำรุงเลี้ยง การแพทย์ เป็นต้น ประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ 8 หน่วย ดังนี้

1. กรมช่างอากาศ
2. กรมสื่อสารทหารอากาศ
3. กรมสรรพาวุธทหารอากาศ
4. กรมพลธิการทหารอากาศ
5. กรมช่างโยธาทหารอากาศ
6. กรมขนส่งทหารอากาศ
7. กรมแพทย์ทหารอากาศ
8. กรมการลาดตระเวนทางอากาศ

ส่วนการศึกษา เป็นส่วนที่สนับสนุนหน่วยต่าง ๆ ในด้านกรณีศึกษา

การผลิตนายทหารให้แกกองทัพอากาศ การฝึกนักบิน การวิจัยพัฒนา ประกอบ
ด้วยหน่วย 4 หน่วย ดังนี้

1. กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
2. ศูนย์วิทยาศาสตร์ และพัฒนาระบบอาวุธ กองทัพอากาศ
3. สถาบันวิชาการทหารอากาศชั้นสูง
4. โรงเรียนการบิน

ส่วนกิจการพิเศษ เป็นส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ให้การ
สนับสนุนคานส์สวัสดิการต่าง ๆ ประกอบด้วย

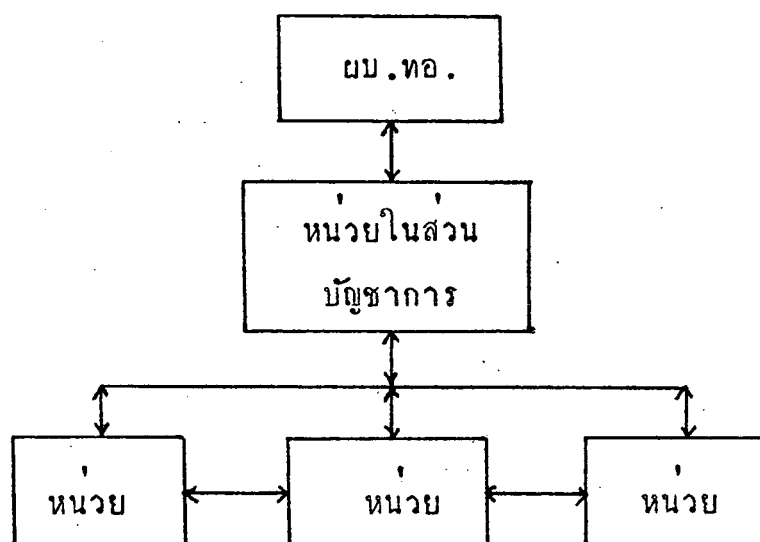
1. กรมสวัสดิการทหารอากาศ
2. กรมการเงินทหารอากาศ

ในระดับนายทหารมีการจัดองค์การแบบเป็นทางการ เช่นที่เคยได้กล่าวไว้
แล้วในบทที่ 1 หัวหน้าหน่วยมีอำนาจในการบังคับบัญชาสูงสุด รองลงไปคือหัวหน้า
กอง หัวหน้าแผนก และหัวหน้าฝ่าย

การสื่อสารภายในกองทัพอากาศ

ลักษณะการจัดองค์การของกองทัพอากาศเป็นแบบทางการอยู่แล้ว การ
สื่อสารจึงเป็นแบบทางการด้วย และเป็นไปในลักษณะทั้งจากบนสู่ล่าง โค้ดการ
มอบนโยบาย หรือคำสั่งจากผู้นบังคับบัญชาชั้นสูงให้หน่วยต่าง ๆ ปฏิบัติตาม จากล่าง
สู่บน โค้ดการรายงานผลการปฏิบัติงาน การขออนุมัติในเรื่องต่าง ๆ ของหน่วย
ผู้นบังคับบัญชาชั้นสูง การสื่อสารทั้งสองลักษณะนี้มีหน่วยที่เป็นตัวเชื่อมระหว่าง
ผู้นบังคับบัญชาชั้นสูงกับหน่วยต่าง ๆ กล่าวคือ เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง ให้ขอ
เสนอแนะแก่ผู้นบังคับบัญชาชั้นสูง และหน่วยต่าง ๆ หน่วยดังกล่าวคือ หน่วยที่อยู่
ในส่วนบัญชาการทั้ง 8 หน่วย แต่ละหน่วยจะกลั่นกรองเรื่องในสายงานของตน
และรับนโยบายจากผู้นบังคับบัญชาชั้นสูงไปสู่หน่วยอื่น ๆ เช่น การรายงานขอ
เห็นใจประจำปีให้แก่ข้าราชการ หน่วยจะรายงานมาที่กรมกำลังพลทหารอากาศ
ให้ดำเนินการให้ กรมกำลังพลทหารอากาศจะตรวจสอบความถูกต้อง แล้วรายงาน
ขออนุมัติจากผู้นบัญชาการทหารอากาศ เป็นต้น นอกจากการสื่อสารทั้งสองประ
การแล้ว ยังมีการสื่อสารแนวขนาน คือการสื่อสารระหว่างหน่วยด้วย ดังที่แสดง

ไวกาแผนภูมิข้างล่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษารั้งนี้อยู่ในทุกหน่วยของกองทัพอากาศ เป็นนายทหารสัญญาบัตรยศ เรืออากาศเอก นาวาอากาศตรี นาวาอากาศโท และนาวาอากาศเอก ซึ่งทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการใช้ระบบประเมินค่าสมรรถภาพนายทหารสัญญาบัตร จากระเบียบวิธีวิจัยที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขึ้นตามชั้นต่อนต่าง ๆ จำนวน 562 คน เมื่อได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบแล้วใช้ระยะเวลาประมาณ 4 เดือน คือ เมษายน ถึง กรกฎาคม จึงได้แบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมาจำนวน 445 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.18 สำหรับส่วนที่ไม่ตอบได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าไปขยายไปหน่วยอื่น ศึกษาเพิ่มเติม ล่าออก และไม่ต้องการให้ข้อมูล จากผู้ตอบจำนวน 445 คน มีลักษณะโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	411	92.4
หญิง	34	7.6
รวม	445	100

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนายทหารสัญญาบัตรชาย 411 คน เป็นนายทหารสัญญาบัตรหญิง 34 คน จะเห็นได้ว่าสัดส่วนระหว่างผู้ตอบชายกับผู้ตอบหญิงไม่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพราะนายทหารสัญญาบัตรหญิงที่บรรจุเข้ารับราชการมีจำนวนน้อยมาก อีกทั้งผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนตามชั้นยศแล้วจึงไม่ได้แบ่งตามเพศ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนีจึงเป็นนายทหารสัญญาบัตรชายร้อยละ 92.4 เป็นนายทหารสัญญาบัตรหญิงร้อยละ 7.6

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามชั้นยศ

ชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
เรืออากาศเอก	150	33.7
นาวาอากาศตรี	138	31.0
นาวาอากาศโท	95	21.3
นาวาอากาศเอก	62	13.9
รวม	445	100

ชั้นยศ ระบบประเมินค่าสมรรถภาพนายทหารสัญญาบัตรใช้กับนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศตั้งแต่ เรืออากาศเอก ขึ้นไป จนถึง นาวาอากาศเอก ขนาดของประชากรที่จะศึกษาจึงแบ่งตามชั้นยศเป็นสำคัญ จากตารางที่ 5 ผู้ตอบชั้นยศเรืออากาศเอกมีมากที่สุด 150 คน หรือร้อยละ 33.7 ผู้ตอบชั้นยศ นาวาอากาศเอก มีน้อยที่สุด 62 คน หรือร้อยละ 13.9

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามอายุจริง

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
26 - 30	11	2.4
31 - 35	67	15.1
36 - 40	76	17.1
41 - 45	78	17.5
46 - 50	129	28.9
51 - 55	54	12.1
56 - 60	30	6.7
รวม	445	100

อายุจริง จากตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 129 หรือร้อยละ 28.9 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 46 ถึง 50 ปี ผู้ตอบจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 2.4 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 26 ถึง 30 ปี ผู้ตอบที่มีอายุน้อยที่สุดคือ 26 ปี อายุมากที่สุดคือ 60 ปี ค่าเฉลี่ยของอายุของผู้ตอบคือ 44 ปี

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุราชการ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5	6	1.3
6 - 10	32	2.9
11 - 15	81	18.2
16 - 20	61	13.7

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุราชการ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
21 - 25	68	15.2
26 - 30	103	23.1
31 - 35	64	14.3
36 - 40	17	3.8
41 - 45	13	2.9
รวม	445	100

อายุราชการ หมายถึงระยะเวลาที่รับราชการของนายทหารสัญญาบัตรนับจากวันบรรจุเข้ารับราชการจนถึงปัจจุบัน จากตารางที่ 7 ผู้ตอบจำนวน 103 คน หรือ ร้อยละ 23.1 มีอายุราชการระหว่าง 26 ถึง 30 ปี และผู้ตอบจำนวน 6 คน หรือ ร้อยละ 1.3 มีอายุราชการระหว่าง 1 - 5 ปี ผู้ตอบที่มีอายุราชการน้อยที่สุด คือ 1 ปี ผู้ตอบที่มีอายุราชการมากที่สุด คือ 43 ปี ค่าเฉลี่ยอายุราชการของผู้ตอบ คือ 22 ปี

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามเหล่า

เหล่า	จำนวน	ร้อยละ
เหล่าทหารนักบิน	62	13.9
เหล่าทหารคนหน	20	4.5
เหล่าทหารสื่อสาร	34	7.6
เหล่าทหารสรรพาวุธ	22	4.9

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถามแบ่งตามเหล่า

เหล่า	จำนวน	ร้อยละ
เหล่าทหารอากาศโยธิน	27	6.1
เหล่าทหารขนส่ง	25	5.6
เหล่าทหารสารวัตร	4	.9
เหล่าทหารช่างอากาศ	56	12.6
เหล่าทหารพลอากาศ	22	4.9
เหล่าทหารช่างโยธา	33	7.4
เหล่าทหารแผนที่	1	.2
เหล่าทหารอู่	5	1.1
เหล่าทหารฉาบรูป	5	1.1
เหล่าทหารการเงิน	15	3.4
เหล่าทหารพระธรรมนูญ	4	.9
เหล่าทหารสารบรรณ	72	16.2
เหล่าทหารแพทย์	31	7.0
เหล่าทหารหัตถ์	7	1.6
รวม	445	100

เหล่า หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงความชำนาญของแต่ละบุคคล การแบ่งเหล่าของกองทัพอากาศ แบ่งเป็น 22 เหล่า ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้มี 18 เหล่า ตามตารางที่ 8 เป็นเหล่าทหารสารบรรณ จำนวน 72 คน หรือร้อยละ 16.2 รองลงมาคือ เหล่าทหารนักบิน จำนวน 62 คน หรือร้อยละ 13.9 สำหรับเหล่าทหารแผนที่มีเพียง 1 คน หรือร้อยละ .2

ตารางที่ 9. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	180	40.4
อนุปริญา	66	14.8
ปริญญาตรี	171	38.4
ปริญญาโท	22	4.9
ปริญญาเอก	6	1.3
รวม	445	100

ระดับการศึกษา จากตารางที่ 9 ผู้ตอบจำนวน 180 หรือร้อยละ 40.4 สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 171 คน หรือร้อยละ 38.4

ตารางที่ 10 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามชั้นเงินเดือน

ชั้นเงินเดือน	จำนวน	ร้อยละ
11 - 13	43	9.6
14 - 16	131	29.4
17 - 19	55	12.3
20 - 22	50	11.2
23 - 25	66	14.8
26 - 28	28	6.2
29 - 31	38	8.5

ตารางที่ 10 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามชั้นเงินเดือน

ชั้นเงินเดือน	จำนวน	ร้อยละ
32 - 34	24	5.3
35 - 37	10	2.2
รวม	445	100

ชั้นเงินเดือน ชั้นเงินเดือนชั้น 11 เป็นชั้นเริ่มต้นของยศเรืออากาศเอก และชั้น 37 เป็นชั้นสูงสุดของยศนาวาอากาศเอก (พิเศษ) จากตารางที่ 10 ผู้ตอบจำนวน 131 คน หรือร้อยละ 29.4 อยู่ในชั้นเงินเดือนระหว่าง 14 ถึง 16 และผู้ตอบจำนวน 10 คน หรือร้อยละ 2.2 อยู่ในชั้นเงินเดือนระหว่าง 35 ถึง 37

สรุป

เนื้อหาของบทนี้กล่าวถึงโครงสร้างการจัดองค์การของกองทัพอากาศว่าแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย 35 หน่วย ลักษณะของการสื่อสารภายในกองทัพอากาศเป็นแบบทางการ ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศเรืออากาศเอก นาวาอากาศตรี นาวาอากาศโท และนาวาอากาศเอก ของทุกหน่วยซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมในการใช้ระบบประเมินค่าสมรรถภาพนายทหารสัญญาบัตร จำนวนรวมทั้งสิ้น 445 คน เป็นเพศชาย 411 คน เพศหญิง 34 คน